

Osmé číslo časopisu Lidé města – Revue pro etnologii, antropologii a etologii komunikace jsme věnovali dvěma otázkám: otázce etnické a kulturní identity societ sdílejících určitý kulturní prostor a otázce kulturní rozdílnosti societ teritoriálně vzdálených, avšak v činnostech sobě významově a obsahově blízkých. V prvním případě jsme záměrně orientovali pozornost na širší středoevropský prostor, v případě druhém jsme pro komparaci osobitostí zvolili populace kontrastní, vzájemně vzdálené kulturně, civilizačně, historickým vývojem i sociálním a přírodním prostředím, v němž kontinuálně žijí.

Problém kulturní, etnické a národní identity, problém v současnosti stále aktuální a otevřený (i když po léta sledovaný a v teoretické rovině opakovaně prohlubovaný), jsme akcentovali ve třech různých rovinách. V souvislosti se specifickou etnickou situací českých zemí jsme se zaměřili na vysoce sledovanou romskou populaci. Položili jsme si otázku vztahu mezi kulturním ukotvením v rodinných tradicích, etnickou sebeidentifikací a deklarovanou národní příslušností u nově se formující profesní skupiny českých Romů, skupiny, která se z iniciativy státní administrativy v současnosti zařazuje mezi romskou kulturní elitu. Chtěli jsme tak zvýraznit a vědeckému zájmu přiblížit otázku rozpomosti žité a deklarované identity, a tedy upozornit na limity etnické a národní sebeidentifikace nezaložené současně na kulturních východiscích. V souvislostech území Polska byla pozornost zaměřena na populace dvou hraničních teritorií: polsko – německého a polsko – litevského. Otázkou se stala etnická a národně-politická sebeidentifikace lidí vyšlých z etnicky smíšeného lokálního prostředí, a také význam kulturních faktorů, které ovlivňují volbu a příklon k určité národní identitě a vznik dvojí obsahově rozdílné identity. Navozen byl tak problém kontextuálního vztahu postojů individuálních, postojů skupinových a postojů širě definovaných societ. V souvislostech s otázkou života českých menšin v jihovýchodní Evropě byl pak

opětne sledován vliv vnitřní ideologické (náboženské) orientace minoritní skupiny na autonomní vývoj menšinové lokální společnosti a na její druhotný teritoriální pohyb v rámci prvé i dalších hostitelských zemí.

Problém kulturní determinace jako rozlišujícího faktoru lidských činností, které vycházejí z analogických záměrů a jsou shodné ve své obsahové podstatě, otevřela stat' o kasinech a jejich návštěvnících v prostředí velkoměstské Prahy a v prostředí indiánských rezervací v USA. Naznačil je však i výklad procesu sociální emancipace a kulturní modernizace jednoho ze sibiřských etnik. Zařazením těchto statí jsme sledovali dva cíle: vědomě se přihlásit k širší než ryze národní a středoevropské orientaci časopisu a ukázat možnosti i limity komparace svěbytných kultur.

V osmém čísle našeho časopisu jsme otevřeli novou rubriku – rubriku Diskuse. V této rubrice chceme zveřejňovat rozvahy a polemiky o problémech, názorech a teoretických přístupech našich disciplín. Do předkládaného čísla jsme proto programově zařadili jednak polemizující rozvalu nad budoucností památkové péče, jednak diskusi nad inspirativními názory a interpretacemi sociálního antropologa L. Holého. Předpokládáme, že rubrika Diskuse, která dává prostor pro výměnu vědeckých názorů, nalezne autorský ohlas v odborných kruzích i čtenářskou pozornost širší veřejnosti.

Vydání osmého čísla revue Lidé města je hrazeno z prostředků poskytnutých Grantovou agenturou České republiky komplexnímu projektu č. 405/96/K096. Redakce za tuto finanční podporu děkuje.

Mirjam Moravcová